

Mormors barnbarn

Jag är min mormors barnbarn.

Hennes händer är inte små, bara gjorda för att verka så. Det var världen som gjorde dem osynliga. Händer som aldrig fick vila. Garn mellan fingrarna. Nål genom tyg. Revor som stängdes innan det hann bli sår. Ett liv som fortsatte som om det bara blev så.

Hon höll ihop livet. Maska för maska. Söm för söm. Det är då sådana händer försvinner som man märker hur mycket av världen som vilade i dem. Jag ser samma rörelse nu. Någon som syr. Någon som lagar. Någon som fortsätter fast ingen längre uppskattar. Hem som hålls uppe utan namn. Omsorg som slits ut som material men aldrig kallas arbete. Bara något som finns. Som väggar. Som luft. Vem tackar luften när den går att andas?

Det ser inte ut som något som bär allt, förrän man ser vad som skulle falla utan det. Bara en tyngd som flyttar sig mellan generationer, nästan omärkligt. Som om världen byggts kring vissa händer och lärt sig att inte se dem.

Hon gav mig sitt arv. Min virknål. Mitt tålamod. Min envishet. Jag bär hennes osynliga plåga. Hennes kunskap som aldrig fick status. Hennes verk som sågs på som en självklarhet. Det är hennes verk som fortfarande håller mig trygg och varm om natten.

Jag bär inte henne som ett minne. Jag bär henne som något som sitter kvar i kroppen. Som en ilska som inte kan stängas av.

Med hennes blick i mina ögon ser jag hur handarbete åter dyker upp i flöden. Stickning. Sömnad. Broderi. Långsamma klipp. Samma rörelse som förr. Nu på skärmen. Nu delad. Nu mjukt i ljuset från skärmen.

Blicken på hantverket är fortfarande skev. När en man stickar händer något annat. Han blir till en berättelse. Någon som gör något oväntat. Något som lyfts ur de självklara, in i det intressanta. Hans händer blir plötsligt värda att se på. Att dela. Att tala om

När en kvinna gör samma handling glider det tillbaka till det redan kända. Det som inte behöver förklaras eller uppmärksammas. Samma maskor. Olika tyngder i händer som håller den. Hur kan vi fortfarande blunda?

Inom snabbmode går det inte längre att blunda för vad som döljs. Plagget. Priset. Hastigheten. Kvinnor som syr under pressade villkor. Dagar som krymps till tempo. Kroppar som bär produktionen utan att synas i slutresultatet. Bara omvandlat till pris, rabatt och konsumtion. Samhället älskar kvinnors arbete så länge det är gratis.

Jag är min mormors barnbarn.

Och det betyder att jag inte bara kommer från henne. Jag kommer från det hon gjorde utan att få erkännande för det. Från händer som höll ihop livet. Från ett arbete som aldrig blev historia. Men som gjorde all historia möjlig runt omkring sig.

Och nu går det inte att blunda längre. För hennes händer var aldrig bara händer. Bara behandlade som om de var det. Det var det som fick allt annat att framstå som självklart. Hon visar mig hur världen fortfarande är byggd. Där de som bär allt sällan får synas. För vissa kroppar förväntas bära hela tyngden och sedan suddas ut ur berättelsen.

Och det är därför jag är min mormors barnbarn.